

TIMISIANA.

Vieta prin lupta!

Lupta pentru vieta!

Foia pentru trebuintele poporului roman.

Apare in fie-care duminica.

Prețuri: Pentru Austro-Ungaria:
pe un an întreg 4 ft. — pe $\frac{1}{2}$ de an 2 ft. — pe 3 luni 1 ft.
Pentru strainatate:
pe un an 14 franci. — pe $\frac{1}{2}$ de an 7 fre. — pe 3 luni 4 fre.

Un numer costa 10 er.
Anunțuri se publica cu 6 er. de sir pentru fie-care publicare
si 30 er. timbru.
Redacțiunea si administrațiunea fôiei e in Timișoara (Meier-

hôte, Schwanengasse 49) unde sunt a se adresa tôte cores-
pondințele pre cum si banii de prenumeratiune.
Manuscripte nefolosite nu se retrimit.
Epistole nefrancate nu se primesc.

Corurile nôstre vocale.

In numerul trecut ni-am pus mai multe intrebari, la care am fagaduit ca vom raspunde pe rand.

Ne vom reserva pentru alta oca-si-une insirarea vederilor nôstre referi-tore la reuniunile invetiatoresci, cu ata' mai vertos, ca avem promisiunea unui distins amic al nostru, invetiatoriu de profesiune, prin urmare om de specialitate, ca ne va scriea un tractat mai lung despre aceste reuniuni.

Asemenea avem promisiunea unui dn. preot, ca ne va trimite cat de curand un proiect pentru infiintarea reuniunilor preotiesci.

Vom raspunde dara numai la celelalte dôua intrebari, si de asta data ne vom ocupa numai cu coru-rile nôstre vocale de pe sate.

Amici a tuturor corporatiunilor, pentru ca o scim din esperința de tôte dilele, ca mai multi ochi mai multe ved si mai multe mani mai mult lucra: nu putem fi, si nu suntem dusimani nici corurilor vocale, ci din contra ne-am interesat totdeauna si ne interesam si astadi de prosperarea si inmultirea lor.

Cu placere o constatam, ca coru-rile de plugari se inmultiesc pe tóta diu'a, si privim acést'a de o aparintia buna si inbucurătoare la poporul nostru de rand.

Este semnul, ca s'a nascut séu mai bine dis a incoltit in el boldul de emulare, de intrecere. Ce pot face ómenii din satul cutare, de ce se nu póta face si ce-i din satul vecin? De aci se nasce apoi dorul de a face unii mai mult decat altii, si asia se inpinteneaza unii pre altii la lucru, la munca, acea insusire frumósa a omenimei, care a facut din lumea primitiva, o lume plina de frumsetie si placeri dupa cum o vedem noi astadi.

Nu suntem dusimani corurilor vocale, si chiar pentru ca dorim prosperarea lor. ne vedem siliti a face

atenti pre cei interesati la unele sca-diaminte, care ar trebui indreptate.

Corurile plugarilor nostri de la sate — póte ca nu tôte, dar nu gresim cand dicem ca partea cea mai mare nu sunt formate pe basa trainica. Si-au inceput activitatea si o mana cum am dice de pe o di pe alta — fara a fi indreptatite la aceea ce fac, adeca: fara a avé statute intarite de stapanirea tieiei.

Avem statute intarite de consis-toriul nostru! Ne vor reflecta unii.

Fôrte bine! Déca corurile si-au pus de tienta numai cantarea. — tiiem consistóriele nôstre de indrep-tatite a intari statutele reuniunilor de soiuł acesta, dar dupa parerea nôstra, corurile vocale de pe sate, trebuie se fie nu numai reuniuni de cantare, ci si de lectura, ba chiar mai mult acést'a din urma decat cea dintai. Cantarea se fie numai magnetul atra-gatoriu la invetiatura, se fie mijloc pentru ajungerea la scop.

Déca corurile plugarilor nostri urmaresc acést'a, adeca mai mult lectura decat cantarea: atunci statutele trebuie nesmintit se fie intarite de guvernul tieiei, si unde nu s'a facut inca acést'a, faca-se cat de curand, se nu o patiesca si altii cum a patit'o mai an, corul plugarilor din Beregseu, unde stapanirea a intre-rupt activitatea corului din motiv ca acesta nu avea statute intarite de ocaruirea tieiei.

Stand apoi pe basa legala, coru-rile nôstre de la sate s'ar putea misca mai liber, si s'ar poté intruni tôte intr'o a reuniune mare de cant a tuturor corurilor vocale, care si-ar tiié adunarea generala in tot anul alt-undeva, dandu-se prin acést'a prilej ómenilor a se vedé si cunósce unii pre altii, dandu-se prilej si inteligintiei de a se infatiesia in mijlocul poporu-lui, si a mai indrepta ce afla de in-dreptat, dar mai pre sus de tôte, dandu se prin acést'a prilej coristilor singuri a audi si a judeca ei de ei, care cor

este mai harnic si mai bun; se intie-lege, ca prin acést'a s'ar mari apoi si rivn'a in cei mai slabi, de a deveni la anul si densii numerati intre cei mai buni.

Tiiem cestiunea infiintarii unei reuniuni generale de cant, de intrebare deschisa, si rogam pre toti cei interesati si pricepatori a' si da parerile. Colónele diuarului acestuia vor sta totdeuna si ori cui deschise pentru astfel de teme.

Corul din Chiseteu este matc'a din care sau nascut tôte celelalte coruri de plugari; asia credem ca esprimam opiniunea generala cand dicem, ca si luarea initiativei pentru infiintarea reuniunii amantite i s'ar compete lui.

I-am asculta bucurosi parerea!

Din istoria.

Annine, fic'a consulului roman
Seviu Balba.

(Fine.)

Intr'o séra era Cotiso fôrte trist, si Annine dorea se scie caus'a tristetiei sale; 'l intreba dara ca ce'l nelinistesce? „Mane" dise el: „plec acasa, si cine scie mai veni-voila Roma, cine scie, ne vom mai vedea?”

La acest respuns Annine nu a mai suspinat, ci a dis: „Daca amorul teu este curat, tu vei veni. Eu nu te voi uita si inim'a mea pe altul nu va iubi, nici voi eugeta la altul, de cat numai la tine. Si daca cineva totusi me va supera cu amorul seu, eu voi preferi mormentul.”

Cotiso jóra, ca nu o va uita. An-nine îi tinde man'a de despartire. De nou incepe Cotiso a o asigura cu cuvinte pline de foc si farmec, despre credinti'a neclatita. Annine sta nemiscata cu ochi plecati si ganditóre.

Astfel mana in mana trecura cateva mominte, — mominte grele petrecute de suspine, pe cari numai o inima iubitoare le póte simti. Grea este despartirea, celor ce se iubesc cu foc.

El pleca — dara la moment se ren-torse si, o imbratisia cu focul amorului

inocent, si cere tremurend prima serutare ca de despartire. Annine inse repede se smulge din bratiile lui, si plina de mandria, demna de o fica a Romei ii dice superba: „*Déca me iubesci, vei veni se primesci prim'a serutare; buzele mele vor atinge numai buze credincioase!*” „*Convinge-me ca a tale sunt credincioase!*” Dragalasi'a fetitia a cugetat ca Dacia este asia de aprópe, in cat usior se póte face cate o seritura la Roma dupa serutare, nu scia, ca multe campii, munti, riuri si ape trebuie calatoriul se le lase napoia sa, pana ajunge la maréti'a cetate a lúmei

Ei se despartira si Cotiso 'si propuse a rentóree curand la Roma dupa serutare promisa. Cu astfel de simtieminte si cugete ajunse el in Dacia schimbat cu totul incat toti se intrebau, ca óre el se fie Cotiso?

El nu intréba mai mult de cartile lui Zamolce si nu canta condeiul cel usior, ci „*unde este scutul si bard'a cea lata!*”; el nu canta muntii inalti si cursul stelelor scipitóre, ci glót'a militara si sgomotul resboiului; el nici nu baga in séma popii lui Zamolce ci cu drag privea la ostasi, in sirul carora se simtia multiamit. Numai eroii erau pretenii lui.

In curand dacii avura de nou resbele cu unii din vecinii lor, cu care ocaziune Cotiso cel tener prin curagiul seu si prin istetimea sa intru invertirea diferitelor arme si prin tactica si planurile sale strategice puse in uimire pe toti concetatenii sei, iara prin bunatatea inimii sale castiga iubirea tuturor'a, si asia dupa un an il alesera dacii de rege al lor.

Cotiso ca rege reguléza armata si este drept in judecata, — pedepsesce aspru faradelegile, indrépta moravurile supusilor sei; in resbel este cerbicos, acasa despot drept.

Dacii sunt nelinistiti. Romani tramit legiuni contra lor. Cotiso salta de bucuria, ca i-s'a dat ocaziune a merge la

Roma dupa serutarea fagaduita; el trece fruntariile Romane, si invinge legiunile; aceste propun pace, el nu voesce, caci dorul dupa o serutare, si inim'a Anninei ii este scopul dorit.

Iata si Galbinus cu legiunile sale ii ese in cale. Lupt'a se incinge de nou; vitejii trag cu arcurile; sagetile sbóra; lancele se incrucisieza; scuturile suna; pulbera se ridica; sórele se intuueca; trompetele resuna; soldatii prin alarma se incuragiéza; cai sagetati rincheéza: sangele curge, curge riu si vale.

Lupta e crancená, e lupta pe mórte si viatia. Dóue popóre se lovesc, dintre cari fie-care voesce mórtea celuialalt. — Infricosiat!

Dacii sunt vanjosi, dedati la tóte necesurile resbelului, ear Romanii sub domnirea inperatilor rei s-au dedat la moliciune, si asia lipsindu-le virtutile stremosiesci si supusi pasiunilor fusera de nou invinsi de Cotiso. Galbinus, beliducele mandru, este invins. Cotiso amenintia Roma, dara ea cu imperatul ei si patricii sei, mai voesce o pace rusinósa, decat sa se desbrace de hainele trandaviei si a pasiunilor urite

Cotiso sta in cortul seu pe o pele de urs. Romanii tramit soli si oratori cu donuri bogate, ca se induplece pe invingatoriul rege la pace si la crutiarea Romei. Ei intrara. Oratorii se folosesc de elocventia lor. Regele este tacut radiemendu-si capul pe mana ear in pept ii vibréza numele cel iubit.

Daca vediura Romanii, ca Cotiso nu le da nici un respuns, se retrasera si facura loc femeilor, cari asemenea venisera, ca se induplece pe invingatoriu la crutiarea Romei.

Femeile imbracate in doliu, (haine negre) intrara, ear' Cotiso se ridica emotionat privind la sirul trist, si cand prima femeie si-trase velul negru de pe fatia, regele plin de-bucuria striga suprius:

Resare lun'a pe pruni
N'am fost la mandra de luni,
Resare lun'a pe peri
N'am fost la mandra de eri;
Dar de a da Domnedieu bine
La mandr'a voiu merge mane.

Frunzia verde si un'a.
Bea podóba i ureala.
Ca nu'ti vine a-te schimba
Cu anul si cu lun'a.

Paguba de dumnedieu
Ca-i barbatu' acela al teu,
Paguba de precest'a
Cai nevést'a aceia a ta.

Sub póla de codrul verde
Mare hotioman mai siede.
Dar nu fura decat gura
Daca-i da cine se indura.

Frunzia verde de smochine
Eu te cunosc bade bine
Pe purtatul clopului
Ca tu esci de ai codrului

„Annine! Annine!” si lapedand de pe sine mantau'a regésca si cercul de aur de pe frunte, ca se apara naintea Anninei iarasi ca junele iubit, carele vine din despartare, dupa serutarea promisa. Dara fic'a Romei vechie, 'si-ridica man'a catra cel ce dorea se se apropie de densa si astfel ii vorbesce: „*Rege! fameile poporului invins stau naintea ta si cer, ca se dai libertate si se cruti Romi cetatea lor si nici un reu se nu se mai intemple!*”

Nici nu fini bine Annine si vitejii daci strigara: „*Rege! aparati capul de hidrel; acestea sinjeróse, aduti aminte, ca a ceea au muscat de mórte pe binefacatoriul lor. Roma derima-o si ai cu un inamic mai putin. — Poruncesce ca se o facem!*”

Regele se cugeta mult timp apoi incepu cu zimbet: „*Eu nu am venit se derim, nici nu am dorit acésta; si apoi Roma 'mida ce are mai pretios, ea 'mi da plinirea fericirei, imi da margaritariul seu; si eu.. se o derim? Roma nu se va vatema intru nimic, ingrijitive, ca se fim bine ospetati trei dile, cat vom fi in tabera.*”

La aceste cuvinte Romanii se aplecara si grabira, ca se vestésca Romei inspraimentate respunsul generosului rege dacic.

Dupa ce se staverira conditiunile de pace, Romanii se indepartara, — si veni rendul si la Annine; ea aruncandu-se la piciórele regelui dise. „*Multiamesc, multiamesc in numele tiei mele!*” vócea ei inse a fost atat de slaba, incat abia se audia. Cotiso o ridica si o strinse la peptul seu, care batea ca valurile marii víforóse, si incepu a-i vorbi de amorul seu cel curat: „*Ochi tui sunt avuti'a mea, si nul teu tór'a mea, amorul teu raíd. Am venit nu pentru gloria, ci pentru amorul teu cel ferbinte si — pentru promisiune . . . pentru o serutare.*”

Annine nu respunde nimic, ci surise, — precand regele inbatat de fericire o intreba: „*. . . Tu me mai iubesci?*”

„Te iubesc” fu respunsul „pre

Foisióra.

Doine
poporale din jurul Vascului
(culese de Vasiliu Sala.)

De-aici pana la mandr'a
Scurta mi-a parut calea,
Dar' dela mandra napoi
Pare-mi calea un an doi.

Mandra mandruliti'a mea
Cand trec p'anga cas'a ta,
Plinge'-mi ochiul de-a stinga.
Éra cand me intorc napoi
Plangu'-mi ochii amendoi.

De aici pana la mandr'a
Sindelita-i uliti'a
Cu verigi si cu inele
Si cu dorul mandrei mele.

N'am fost la mandra de a-séra
Pare-mi c'a trecut o véra
N'am fost la mandra de ieri
Pare-mi c'au trecut trei veri.

Frunza verde-de smochine
Eu te cunosc nana bine
Pe invalidul carpei tale
Ca esti fét'a mamel tale.

Dracul bade te a sciut
Ca tie cas'a intre cetati,
Esci cu dor din doua parti;
Dragutiul cu doua drage
Nu sci catra care trage,
Tragear catra cea mai mare.
Aceia-i urita tare;
Tragear cata cea mai mica.
Ca-i mai mandra, mai voinicá.

Tóta lumea me hulesce
Ca sum lotru de neveste,
Dara cine-i om cu minte
Vede ca nu 'mi eau urite.

Nici aceia nu-i nevést'a
Care n'are breu de atia,
Si dragutiul se-l stringa in bratia;
Nici aceea nu-i nevést'a
Care n'are un briu de in
Si un badiutiul culcat pe sin.

cum te iubeam in Roma, dara mai mult cand te-ai indepartat. La tine cugetam din'a, tu-mi indulceai visurile, si in inima 'ti-juram credintia vecinica.

— „Nu ne vom desparti nici cand, iubita Annine! mci cand. Te voi duce cu mine in patri'a mea avuta, unde in riuri aurul se strecoara; pentru amorul teu iata aici corón'a mea si doua tervi frumóse.“

Astfel a' verbit regele, iar Annine tacand se arunca in bratiile lui si cu lacrimi in ochi se decisé a implini promisiunea facuta la despartire. Ea'l seruta cu focul amorului curat pe iubitul ei, si in acel moment strensa mana drépta la inima. Un tipet gróznic de durere si ea cade la pament. — Fati'a ei cea rumena deveni palida.

Repede se arunca regele in genunchi si iata, — vede un siroiú de sange, caese din sinul Anninei.

„O! pentru ce ai facut aceasta?“ dise regele intristat. — Annine inse ca o mandra si démna fica romana, cu o vóce tremuratóre dar limpede dise: „Blastem cade peste acela, carele si-parasesce némul si patri'a sa, si merge cu inimicul in tíera straina Sunt Romana, si numai dupa aceea. femee Te iubesc pre tine, dar si mai tare mi iubesc patri'a si natiunea, si iubirea catra aceste nu me lasa se iubesc un inimic al lor. Fara tine pot fi in sinul lor, cu tine fara ele nu! — Remani senatos! . . . “ Acestea dicand si-a inchis frumosií sei ochi pentru tot-de-una; iara regele ingenunchiat stamut, nemiscat, ca un stean de pétra, si numai curtenii sei 'l putura duce din locul trist.

Annine si-a strepuns cu un pumnal (cutit) inima dand prima si ultima serutare iubitudii ei strain, — si ca o fica romana a mai voit se móra decat se' si parasésca neanul mergand in tíera straina, dandusi mana unui dusman cu tóte ca ea il iubea. — L'au iubit, in cat credea ca fara de el nu póte se traiésca, si totusi n'a voit se'si atraga blastanul patricii si natiunei sale. asupra sa.

Nni ca dorul de om drag
Ca umbli ca cel beteag
Zaci in pat ca de lungóre
Si nimica nu te dóre.
De lungóre peru'ti pica
Dar inim'a nu se strica,
De dragoste peruti cresce
Dar inima sa topesce

Cata bóla pre pramant
Nu-i bóla ca de urit, —
De urit te poti ascunde
Dar de dragoste n' ai unde —
— Ori si unde te-ai ascunde
Tot la inima te junghe.

Cata frundia pe pament
Tóta o dis se me marit,
Numai frundi'a de oves
Dice ca se me mai las,
Dara flórea scaiului
Spune-mi lungul traiului
C' acela-i un lucru asia,
De nu'l pot lesne stica,
Nice popa, nici bireu

Cotiso — regele daciei — cu marirea si avutiile sale nu i-a inpus intr'atata cum i-a inpus iubirea de patria si natiune.

Fie-ve dragalasielor cetitóre! — e-emplu si icóna Annine, fic'a consulului Romei maretie Seviu Balba, in acarei inima — n'a potut sa se incuibeze desiart'a iubire de avutii si de rang, ce era la moda pe atunci ca si in dilele nóstre, ei iubirea de natiune si patria pentru cari si-au curmat frageda viétia, si a sacrificat unicul dor, — amorul ei chiar in momentul fericirei. Astfel de exemple nu sunt rari in istori'a stramosilor nostri, si din cand in cand ve voi mai istorisi cate unul.

Joan Velovan.

Filoxera.

(M.) Am promis cetitorilor nostri a le areta pe cat ne este cu putintia, ce insect este Filoxera, si iata venim a ne implini promisiunea.

De si studiul acestei mici dar puternice si periculóse insecte e fórté complicat, pe de alta parte timpul si spatiul ne sunt fórté marginite: totusi, ca cetitorii nostri se aiba pe cat se póte, o idea despre acest subject, nu putem trece cu vederea a nu areta cateva amanunte, din istori'a desvoltarei Filoxerei.

Filoxera, ca si alte insecte uriciose si vatamatóre a fost adusa in Europa din America, parte prin importul de vitie de vie, si parte prin importul strugurilor din America. Patri'a acestui insect e Colorado.

In Europa Filoxera fu pentru intaia data descoperita in jurul Tarascnului in Francia la anul 1863 apoi in cantitati si mai mari la 1868 langa Bordeaux, unde s'a descoperit si inspaimentatórea ei prapadire de vii.

Teribilul dusman a vitiei, e un insect articulatul, adeca a carui corp e format din mai multe incheieturi séu curmaturi succesive. Tóte insectele sunt impartite de naturalisti in 2 clase mari: sfarimatóre, séu acelea cari fac gauri in lucruri solide, precum carabusul ect. si sugatóre, adeca acelea cari se hranesc sugand suctul vegetalelor si a vietuitorilor, precum purecii, fluturii, stelnitiile ect. Aceste 2 clase se subdivid in alte multe clase mai mici, dintre cari pentru noi e numai aceia de interes care se retere la Filoxera.

Numai singur dumnedieu
Nici pop'a nici vladica
Numai mórtéa grabnica.

Vecine cu fata mandra
Dumnedieu cas'a-ti aprinda,
Si cas'a si poiat'a.
De ce nu-mi dadu-si fat'a?

Auditam mandra eu
Ca mane-ta i pare reu
Ca te-asi fi serutat eu;
Spune tu la maica ta
Se'ngradesca ulitia,
Tot cu lin si eu pelin,
Ca noi se nu ne-intalnim
Nu mai intr'o di odata
Dumineca diu'a tóta.

Am o mandra pre placere
Siede cu cas'a n vedere,
De vediat noi ne vedem
De iubit nu ne potem
Ca tot sub panda suntem;

Clas'a carei apartiene acest insect, se numesce hemiptera, si e caracterisata prin 2 perechi de aripi, si un cioc care in timp de repaus se indoesce sub pept.

Hemipterele se impart apoi in 2 sub-clase: heteroptere, cari au 2 aripi scortióse, (ca stelnitia de padure) si homoptere cu 4 aripi membranóse (ca purecii verzi de pe trandafiri) — Hemipterele homoptere se impart earasi in 3 semantii: Afidiane, Coceiane si Filoxeriane. Acésta din urma semantia au fost descoperita cu mult nainte de a se fi cunoscut Filoxera vastatrix (filoxera pustítóre) cu care avem astazi de lucru, de catra un naturalist frances, pe frunzele stejarilor de acolo, si acest'a i-a si dat numele de Filoxera, care se talcuesce: usecatoriu de frunze.

Filoxera vastatrix are trei forme deosebite: sedenda, aripata si aceste 2 forme óua fara barbatusiu; ear a 3a — sexuala — traesce cu barbatusiu, numai pentru a depune prin crepaturile din scorti'a vitiei de vie un singur ou, din care primavéra ese un insect de forma sedenda, care apoi pe cat s'a putut constata, la rendul seu varsa 24 de saculetie pline cu óua, la radacinile vitiei.

Ne avend aceasta a 3a forma a Filoxerei nici o importantia afara de aceea amintita mai sus, nu vom vorbi nimic despre densa, ei ne vom ocupa numai de celelalte 2 forme, care sunt cele mai periculóse.

Ville atacate de Filoxera se cunosc de departe dupa frunzele vestejite, galbene séu rosii, cu marginile sbircite, si dupa sbircirea bóbelor de struguri care se si oprese in crescere, déca bóla e deja invehita. Vitiele se ofelesc, frunzele se imputieneaza si se micisoreaza.

Déca bóla e deja de 2—3 ani se póte observa un cerc de vitie mórté, fara frunze, imprejurul acestui cerc un altul de vitie seci, cu putiene frunze si fara rod, ear dupa astea un al treilea cerc de vitie cu frunze mici si vestedite.

Ca se se afle Filoxera trebuie negresit cautate radacinele butucului suspect, caci numai acolo se gasesce cu sigurantia vrasmasiul, care 'si incepe atacul la mustatiile vitiei, fiind acele mai tinere si prin urmare mai mustóse.

Aceste mustati se ved imflata, de form'a fusului, la inceput de colóre galben — deschis, apoi tot mai inchis, pana-ce devin negricióse, si putrediese; ear' insect'a, ca sa se hraneasca, se urca tot mai sus pana la redacinele batrane. Pé suprafati'a inflaturilor si prin tóte intorsaturile redacinelor mai tinere, se ved dar la moment filoxerele sugand succul, viétia viei!

Dar ori cat ne vor pandi
Tot nu ne-or poté opri.

Dragostea unde se pune
Nu-i pecat nice rusine,
Nici rusine dela sat
Nici frica dela barbat.

Alunel cu multe alune
a mandr'a mea nui in lume
Alunel cu frundia rara
Ca mandr'a mea nu-i in tíera.
Sócr'a nu mi-a dat nevésta
Ci mi-a dat péna n ferésta,
Sócr'a nu mi-a dat muere
Ci mi-a dat faguri de miere;
Sócr'a nu mi-a dat noroc
Ci mi a dat péna in obloc.

Gandurile mult me fura
Pentru tine dulce gura,
Ca pana ce nu iubeam
Siedeam si me odichneam
Dile negre nu aveam,
Dar acum me culc plangand

In timpul de véra se ved (cu ochiul liber) pe redacinele vitiilor bolnave filoxerele sedende séu nearipate in starea lor adulta. adeca: in starea de prasila, pline si imflate, semanand cu miei paduchi, de colóre galbena inchisa, ca la $\frac{3}{4}$ milimetru lungi si $\frac{1}{8}$ milimentru late; daca se string între degete dau un suc galben. Capul lor e rotund înainte, si subtiat indarept, cu 10 curmaturi, pe cari au nisea cucue séu puncte. Capul e cam indoit sub corp, provedint cu 2 ochi negri in 3 muchii. 2 antene (Fühlhörner — organele mirosului si a le audinlui) fiecare cu cate 3 incheieturi. 2 din nainte gróse si scurte, cea din urma lungareatia, sbireita de-a curmezisul, si la capet pare a fi taiata piezisiu; un cioc séu sugatóre destul de subtire ce seamana cu sugatórea stelnitiei, alcatuita din 4 incheieturi sau lantiete, pe care insect'a le póte incovoia, ear podób'a intregului corp se inchee prin 6 picóre scurte si subtiri.

Filoxerele sedende séu nearipate sunt cloctur'a ce-a dintai a oualor, din care ele ies ca „larve“, de o colóre galbena verzue. Dupa 3-4 zile aceste larve se acatia in redacinele tenere a vitiei cu ciocul lor, si pana ce nu au secat redacina nu se misca din loc.

Dupa 3-5 zile de hrana, micile larve incep a se naparli, a se schimba lunginduse in partea din napoi, si de aceste naparleli sunt 3: la a 3 naparleala, adeca cam la 20 de zile, aceste larve perd punctele galbene ce au pe incheeturile corpului si acest'a e semnul ca se incepe cu ónarea. Fiecare filoxera óua cam 30 de óua.

Generatiunile acestei insecte, socotind dela Aprilie pana in Octobrie, s'a fixat de toti naturalistii la numer de opt, prin urmare, socotind de fiecare muma 30 de óua, vom avea in Octobrie o prasila de 25-30 milioane de insecte dintrun singur ou de primavara; astfel e fórté usior de explicat intinderea spaimantatóre a bólei acesteia.

Dar daca ar fi numai acest soi de filoxere nearipate, fórté usior s'ar fi putut curati pamantul de asta pacoste, eaci de si ele pot umbla pe sub pamant dela butuc la butuc, prin nisea sianturi adanci separe între resvóre si umplute cu pacura, s'ar fi putut ucide demult tota glót'a reufatóre a insectei acesteia.

Din nefericire inse, natura a dat cale de scapare pentru tóte creatiunile ei, si astfel si filoxerei, eaci, sporinduse in modul grósnic mai sus aretat, insectele nearipate, prin instinctul lor preved ca hran'a de desubtul pamantului nu va ajunge pentru tóte, si astfel cele mai interesate despre existinta neamului lor, intrerup cu ónarea, si intrebuinteaza hran'a nu pentru óua, ei pentru aripi.

Si me scol tot suspinand.
Perin'a deminétia
Adu-o rece ca ghiati'a,
Dara eu gandesc de odata
Ca d'ora in riu e udata,
Si curand me intorc ear' eu
Ca nu-i apa din pareu,
Ci's lacrimi de ale mele
Versate in nopti de jele

Coconitia dumneata
Dóra mi-ai facut ceva
De nu te mai pot uita
Nice diu'a, nici nóptea,
Nice diu'a cu lucrul
Nice nóptea cu somnul.
Ca asta nópte, in vis visam
Ca cu dta durmeam,
Strangeam dulce perin'a
Gandind ca esci domneata!

Coconitia domneata
La dusmani nu te uita,
Ca dusmanii multe ar dice,
Ca dragostea sa ne-o strice.

Trec si prin a patr'a naparleala (schimbarea pelei) corpul se mai intinde putin si se ivese de-o parte si de alta cate 2 aripi; dupa acést'a schimbare insectele incep cate putin a se urca pe redacini aprópe de suprafati'a pamentului si es chiar si pe afara; inca o a cincea naparleala, si insect'a e provedinta cu 4 aripi mari, mai lungi pe jumetate ca corpul, de fati'a curcubeului. late si rotunde, cu dungi gróse, ceia ce arata, ca insect'a cu tóta micimea ei póte sbura mult si repede.

In structura corpului pana la aripe, nu e nici o deosebire între filoxera aripata si cea sedenda; atata e inse de insemnat, ca cea din taiu are ochi mai ageri fiind-ca scie se si aleaga din departe vi'a cea mai verde, unde se repede apoi ducand — jalea.

Dela Iuliu pana la Septembrie napustesc aceste roiuri asupra viilor inverzite; sug din frunze si muguri intoemai ca cele de pe redacini si depun putienele óua pe frunzele tinere, séu daca timpul e umed chiar si pe pament

Óuale acestor filoxere aripate nu sunt asemene. — unele s' mai mari, altele mai mici; din cele mari se nasc filoxerele sexuale, de cari vorbiram la inceput, si cari nu traesc spre a face vre-o stricaciune, decat numai pentru a aduce un ou si dupa acést'a si barbatasiul si muerusica mor: ear din óuale mici se nasc larvele celor nearipate filoxere, pe care le-am descris destul de lamurit in rendurile de mai sus.

Insectele onatóre si óuale nu pot resist'a la frig de 10 graduri ei ele vier, dar larvele cele mici traesc lipite de redacini in o amortiala, intoemai ca liliecii ne hraninduse cu nimic.

Primavér'a se unfla apoi in semn ca au inceput a se hrani cu suc, ear din pelea lor spintecata pe spinare, ies nisea cucue galbene a caror piele tinera si móle e fórté simtitóre in atingere cu otravi, prin urmare, déca vom se aducem cu succes ajutoriu viei, trebuie in acest timp — adeca nainte de-a se desgropa viea — se fim gata, cu leacurile la ndemana.

Óuaful reincepe pentru intaia óra pe timpul cand „plange viea“

Am descris si aretat pe scurt cetitorilor nostri ce insecta primejdiósa este filoxera; in unul din numerii viitori vom areta si comunica si diferite moduri séu doctorii pentru a se apera viea de acest bantuitoriu al averilor omenesci: am dori inse din suflet, ca se nu aiba nici odata trebuintia acei ce ne cetesc — adeca romanii — de a face cunoscentia acestui uscatoriu de frunze si si de — butóie.

Coconitia domneata.
La dusmani nu te uita
Ci te uita in fati'a mea
De vrei se traiesci cu ea

Coconitia de pe tiara
Ce ti-e gur'a asia amara,
Vina la noi la Baresci
Se ti dau zabar se-o induleasci!

Bate ventul jos la balta
Dragi au mai fost doi odata,
Nu sciu cine ce a vedut
Ca între ei ur'a a facut:
Barbatul de ur'a ei
'Si strinse mai multi baitai
Se lua pe dél cu ei.
Lelea mandra s'a gatit
In drumul badei a plecat
Tot in baina de metasa
Ca-i dus barbatul de acasa.

Badea incepe a fluera
Lelea incepe a canta

Intrebuintiarea baligariului (gunoiului) la noi.

(Cultivatorul.) Scopul ce trebuie sa urmareasca un agricultor, este de-a produce mult si intr'un timp scurt, iar forestierului i se cere, se proceada cu prudentia si se fie patruns de spiritul de conservatia pentru ca el lucreaza asupra padurilor intr'un timp indelungat, si erorile comise in silvicultura sunt inspaimantatoare si inreparabile, pe cand cele comise in agricultura se pot, mai curend sau mai tarziu, repara.

De la un rand de vreme si agricultorii nostri par a fi patrinsi de acest adever: s'a vezut in fine ca cultura noastra invecitata nu mai merge, si pentru aceasta s'a inceput pe ici pe colea a se intrebuintia baligariul (gunoiul) ca ingrasiament in cultura

Ori-cine scie ca progresele in agricultura nu se pot dobandi de cat de la aplicatiunea metodei sciintifice.

In scoala se invatia a invetia, se invatia metoda; insa numai punerea in aplicatiune a metodei stiintifice formeaza baza agriculturii, si tocmai aici sta reul, pentru ca cultivatorii nostri au prea putin simtiu stiintific pentru agricultura.

Rolul baligariului intrebuintat ca ingrasiament, este mai mult un rol fisic de cat fisiologic.

Modul cum se intrebuintiaza la noi baligariul nu poate servi nici pentru una nici pentru alta; si iata pentru ce:

1) Ca se poata avea un rol fisiologic (necesar la nutritiunea plantelor) trebuie ca baligariul sa nu stea mult timp expus la influentiile atmosferei; — pentru ca toate materiile (gazele) amoniacale ce ar cuprinde el sunt spalate de ploii si absorbite de portiunea de pament pe care zace gramada asediata inca din timpul primaverii.

2) Ca se serveasca pentru ameliorarea proprietatilor fisice, ar trebui ca baligariul ce se aduce pe loc de ingrasiat sa fie pu-

Si din gura asia vorbea:
Vina cine esci incóce
Ca mie cu sotiu mi place,
Badea stete si o asculta
Si din gura asia cuventa:
Decat mie de sotie
Bai bine mórtá in pustia.

Tuna drace si te baga
In gradin'a cu cucute.
Si in badea cu nane multe
Pana umbla pre la tóte
A'trecut de média nópte.
Si cand vine pre la mine
Se facuse diua bine.

Aju ge-me domne in tótna
Se me 'nsor se 'mi ien o dómna.
Se aduc mamei ajutoriu
Se o trantésca de captoriu;
Si de vétra cate odata
Cand a fi mai superata.

Cate glasuri sunt pre lume
Nu-i glas ca a cacului.

trezit, se nu contiena pae, pentru ca in casul acesta espus influentilor atmosferice in timp de mai multe luni, se formeaza un fel de puschie, care are mai mult rolul unui burete, absorbind toata apa de ploae ce ar cadea, si din cauz'a aceasta radacinele plantei semanate sunt in tot-d'una uscate si pentru aceasta graul se parlesce in acelea locuri.

Un alt reu si mai mare care decurge tot din intrebuintiarea baligariului nedescompus este ca de multe ori cultivatoriul se pune a'si umplé locul de aratura cu fel de fel de burueni nefolositoare, si iata cum se esplica aceasta:

Animalele rumegatoare se nutresc véra cu diverse plante ierbaróse; intre altele, sunt unele care au nisce semintie de consistentia carnoasa, si de forma soltioasa, care scapa de multe ori nedigerate in materiile lor, si cum balegariul nu e bine chitit si pus: in conditii de descompositie acele semintie se consérva foarte bine, si fiind duse pe locul de aratura cu scop de a' ingrasia, primavé'ra mare e mirarea cultivatoriului cand s'i vede locul semanat plin cu burueni cotropitoare.

Iata dar reul ce decurge din caus'a lipsei de metoda stiintifica in ramur'a agriculturii. Toata munc'a intrebuintata dupa sistemul ce aretaram mai sus este zedarnica.

In tiarile civilizate unde se intrebuintiaza baligariul ca ingrasiament nu'l pun pe loc de aratura fie cum, ci se cauta mai nainte de toate sa fie bine preparat.

Fiecare cultivator are alaturi cu grajdiul vitelor sale o plat-forma (loc rezervat pentru chitirea baligariului) care e facuta cu piatra, sau asternuta cu un strat de asfalt impermeabil, pentru ca sucii baligariului se nu poata patrunde in pamment. — In acest loc se gramadesce tot gunoiul vitelor, si pe timpul verei se ingri-gesce ca sa nu lase a se usca si se stropesce (uda) odata séu de doue ori pe zi cu orice fel de apa care a servit in menagiul casei (iesie etc).

Cand timpul pentru semanaturi a sosit, se duce balegariul pe loc, se depune in mai multe gramezi si a doua zi 'l imprastie imediat, ici colea cate o bucata dupe cum are de mult, si ast-fel baligariul se gasesce pus sub brazda nude e gasit de radacin'a plantei semanate pe care o ajuta in crestere si o face se resiste mai mult timpului secetos.

Numai in ast mod ingrasierea pamentului prin balegariu se poate face cu folos.

Cine n'a vezut renumit'a ferma de la Tantonville din Lorena si n'a ramas inmarmurit de sistemul de exploatare? acolo se vede destul de lamurit aplicarea metodei stiintifice in agricultura.

Este un centru de industria si de agricultura in acelasi timp si combinatiunea acestor dóua ramuri este facuta in scop de a nu se lasa nimic neutilizat.

Ca industria, este o fabrica de bere si orzul ce resulta din fabricatiunea berei (Malte) 'l intrebuintiaza la ingrasia rea boilor pentru macelaria. — In agricultura se servesc cu boi tineri buni pentru munca si'i intrebuintiaza numai in timp de 18 luni; dupa care timp 'i pun la un nutretiu de ingrasiemant asia de bun in cat in timp de trei luni de zile 'l da gras pentru meclarie. In aceasta ferma se primesc si boi straini pentru a'i ingrasi (pour la pensionne) si se platesce o suma oare-care de bani pe luna. Afara de boi mai nutresce cu orzul ce resulta din fabricatiunea berei si rase de cai buni ce servesc in agricultura, facand si prasila in acelasiu timp.

In total, cu Maltul (orzul) ce iese de la bere nutresce 300 de capete de vita in tot timpul; cu balegariul lor ingrasia mai multe sute de hectare unde cultiva fel de fel de semanaturi, intre altele am vedut un soi de grau englezesc care reusia de minune si ca e da in tot-d'auna 26 hectolitre la hectar. Balegariul era asiezat afara din satul Tantonville pe un plat-forma ce avea o suprafata de 10 arii; cu ingruierea lui erau insarcinati doi bacti in var-

sta ca de 12 ani cari 'l udau toata ziua prin ajutoriul unor pompe simple asiezate in mijloc si cu ajutoriul unui tub de cauciuc imprasciau uriu'a in toate partile.

Pentru fabricatiunea berei se cere o cantitate fórté mare de ghiatia si pentru acest scop se gasea construit pe mosi'a fabricii niste locuri ca de 1 de hectar pentru inghetiat ap'a ce o facea sa vina de la un isvor din apropiere si la amendoua capetele se aflau construite in zid niste vaduri ce serveau pentru scurgerea apei dupa ce se adna giat'a. si se depunea in ghetiarii. Un metru cubic de ghiatia adus in ghetiaria costa 2 lei, pe cand aceea ce si-o procura in mod artificial prin masine costa 16 lei, m. c. — In timpul verei acele locuri ce au servit la inghetierea apei serveau la livezi pentru fanetie.

Orzul ce'l intrebuintiau in fabricatiunea berei nu'l cultivau densii pe tot, pentru a fi intrebuintat in beraria, ci si'l procurau din Germania si si din Ungaria.

Acésta fabrica de bere este infiintata inca de la 1829 de catre fratii Tourtelles si augmentatiunea sa a mers din an in an, asia ca asta-zi este una dintre cele mai renumite instalatiuni de fabricatiunea berei din Frantia

Bine ar fi ca si cultivatorii nostri cei mari se puna in practica acésta frumoasa idea; pentru ca numai ast-fel putem prospera si compta pe o productiune anuala sigura. Trebuie dar sa se incépa si la noi a se introduce incetul cu incetul metoda sciintifica in agricultura; deoarece cu sistemul nostru de cultura de a spera numai in nisce timpi favorabili, nici odata nu se fim siguri de productiune si prin urmare in tot-d'auna comertiul nostru o sa fie sdruncinat. **R.**

Corespondintia.

Stimate Domnule Redactore!

Cetind in Nr. 8 al „Timisianeii“ o corespondintia din Folia am fost fórté surprins. Daca domniasa S. P. dicea, ca d. invetiatoriu V. Ciuta*)

*) In corespondintia amintita s'a dat din eróre dlui invetiatoriu numele Ant'a in loc de Ciuta. Rectificam gresial'a. Red.

Cercul cel de langa sóre,
Si credint'a mea cea mare.
Ce am avut 'o catra tine
Si n' am spus-o catra nime.

Mandr'a mea nu me uita
Ca nu te-oiu mai blastema
Ddiu se te topésca
Ca pe seul cel de oie
Candu'l puni pe hopatae
Si pe mine me topésca
Ca pe seul de berbece
Cand 'l bagi in apa rece
De oi mai trage a ta nedejde.
Tipa dómpne un spine reu
Intre Lunca si Vascau
Se nu tréca neam de al meu
Ca destul am trecut eu!

Mandra nu te intrista
Ca eu atanci te-oiu lasa
Cand popa biserică
Si jidovii palinca

Cand e vremea plugului:

Ba mai este a merlei
Cand e vremea secerei.
Cucul de nu ni-ar canta
Nici noi nu am moi ara,
Cucul déca n'ar porni
Nici noi nu am plugari.

Dorule fi blastemat

Ca pre mine mai mancat,
Departate dela mine
Ca mai sunt ómeni in lume
De cine dorul se léga.
Se nui para lucrul siaga:
Pe cine dorul muncesce
Reu pe lume mai traiesce
Eu me aci ca 's ars de dor,
Stau in cumpona se mor.

* Badea meu sau cam marit,

Decand pre min' m'a petit
Badea meu s'au inaltiat;
Decand pre min' m'a luat.
Dórme'n per'ni cu cipca lata
Si dice ca 's blastamata,

Ear nainte in vremea sa
Cand la altele umbla
Se culca pe eapetaie,
Le facea de ómenia.

Am un bade nu-i de aici
Nice nu pórtá opinci.
Pórtá cisme vixuite
Si obiele stricaite!

Busuioe flóre de jos
Éra i badea manios.
Busuioe de pe campia
Nu-mi pasa de a lui mania
Busuioe róta in ocol
Nu sta lumea din un fecior:
Busuioe róta in terésta
Nu sta lumea din o fata.

Batate baditia bata
Cercul cel de langa luna.
Si credint'a mea cea buna:
Si te bata bade bata

nu impune cu persón'a sa, avea întieles, dara ca „pricepe mai putien de cat pruncii“, cu afirmatiunea aceea sau facut numai de ris domniasa; si de óre-ce dice, ca baetul acela ambla si la scól'a nemtiesca, si asia indata au sciut, cat este 1/2 din 10, prin aceea au dat un atestat slab chiar invetiatorului lor, cara nici decum nu au dat de gol pre invetiatoriul V. Ciuta, pentru ca elevii acestuia, cari nici nau vedint scól'a nemtiesca, sciut socoti din cap mai grele socoteli ca invetiatul din scól'a nemtiesca, ceea ce dovedesce, ca computul nu este pentru dn. invetiatori V. Ciuta teren necunoscut: ba d, comisariu scolaru J. Marcu admira in tot anul dibacia in comput a elevilor dlui V. Ciuta.

Asia d. e daca 1 kgr. de sare costa 13 cr. cata sare voi capata de 6 cr. (Un esemplu din multele audite la esamenul dlui Ciuta din acesta an.) Acesta l'am scris, ca se dau de socotit dlui S. P. ca asia sa se convinga, despre sciintia elevilor din computul din cap ai invetiatoriului V. Ciuta si cat de nebasata este afirmatiunea dsale. Afara de acésta d. V. Ciuta nici nu este comisariu scolaru ci un incident impedecand pe D. Joan Marcu din Bogisia i-au incredintiat cateva comune, ca se-l suplinésca.

Aceste reflexiuni le am facut din datorintia morala, ca publicul cetitoriu se nu fie sedus la opiniune gresita; caci dupa parerea mea alt incident au indemnat pre dl S. P. a scrie corespondintia aceea, póte pretensiunea, ce o face d. V. C. de restantia salariului seu, carea o are la comuna de pe timpul acum 10 ani, cand a fost in Folia invetiatoriu. — Trista stare!

Fiind deci la examen, mi iau libertatea a aminti ceva si despre esamenele nóstre din Jebeliu, cari s'au tienut in 28 Mai n. la scóla de baeti nainte, iara la cea de fetitie dupa amédi. Din'a acésta au fost in comun'a nóstra o adevarata serbatóre scolará, caci responsurile elevilor in ambele scóle, ca si in anii trecuti 'ti inaltiau simtirile si inim'a, ele nu numai au fost multumitóre, dara adese-ori ni au frapat. La esamene au luat parte tóta inteligintia, carea au fost acasa, antistia comunala, parinti ai elevilor si alti iubitori de carte, iara la esamenul fetitiei au fost presente si damele romane din loc.

„Ti ridea inim'a vedind elevii si elevele, cari abea se ved din scauniele lor, cum respund de precis si nejenant, si apoi lmbagiul cel corect te incantá. Cetirea corecta si la întieles; scrierea celor in al 7 lea an pe tabla, carii abea tien cre'ta cu degetele lor, numirea diferitelor linii, cunoscintiele elementare de scriere si analisarea cuventului in silabe si tonuri, cu un cuvent tóte au fost uimitóre. — Ce se mai dic de cei mai mari? In adever multumitori. — In scól'a de fetitie cetirea si traducerea in si din limb'a maghiara au fost ca in toti anii preste asteptare. Se vede, ca atat d. invetiatoriu V. Ciuta, cat si dra invetiatóre Sidonia Barian si-au dat ostanéla posibila pentru luminarea elevilor lor incredintati. Lauda si onóre lor.

In scól'a de fetitie s'a facut din mai multe parti o observare si anume, ca dupa principiile pedagogice intrebarea ar trebui se fie intretiesuta in respuns. Daca acésta regula se observá, esamenul ar fi succes si mai bine; — altcum diligintia trei invetiátóre este prea cunoscuta si numai ei avem de a multumii nisuintia parintilor de a-si tramite fetitiile la scól'a, precum si desceptarea ambitiunei elevilor de a emula cu baetii in invetiatura facandule acésta placuta. — Mai nainte de 4 ani nu era scóla de fetitie, ba nici nu sciau fetitiile de ce este buna scóla, — si a convinge atat parintii, cat si fetitiile despre folósele scólei pentru secul femeesc intru un restimp atat de scurt, póte servi trei invetiátóre numai spre lauda.

Dee Ddien, ca tóte comunele se aibe prin satele lor tot astfel de poteri scolare, cum are Jebeliu apoi sunt sigur, ca in scurt timp

am intreput pre unguri si si pre nemti. Noi ne-am convins, ca copiii nostri sunt provediuti dela Ddien cu minte agera si cu talente suprindietóre.

O! de ce nu au avut Jebeliu nainte de douedieci de ani astfel de invetiatorime, pre cand erau aici avutii, de sigur nu ar fi ajuns la strarea de jos, — in carea se afla astadi; dara bun este Ddien! Se traeasca invetiatorimea nóstra!

Un Jebelean.

CONCURS.

Pentru compositiuni musicale.

„Uniti se fim in cantece. Uniti in Dumnedieu!“

„Armonia“ societate pentru cultivarea si resdampirea muzicii in Bucovina, avend de scop, de a lati cunoscintia artii musicale prin tóte clasele societatii romanesci escrie **primul seu concurs cu premii pentru compositiuni de coruri lumesci barbatesci si anume:**

- Un premiu in valóre de 30 fl.,
- Dóue premii in valóre de cate 20 fl., si
- Dóue premii in valóre de cate 15 fl.

CONDITIUNILE:

a) Romanii din tóte tierile i-au parte la concursul present;

b) Textul compositiunilor remane in libera voce a compositorului, trebuie se fie in sa original roman;

c) Partitura (manuscriptul si textul (tóte strofele), au se fia scrise curat si fara corecture;

d) Fie-care compositiune trebuie se aiba atara de titul'a ei si numele intreg al poetului, un motto, séu óresi care numire; pe langa aceste trimite compositorul numele seu intr'un plic sigilat, de asupr'a caruia este scris motto seu numirea de pe compositiune;

e) Plicul se va deschide atuncia, cand compositiunile trimise ar casciga premiul. Plicurile compositiunilor nepremiate se vor întóree, nedeschise. Afara de acestea este necesariu, ca compositorul se trimita o adresa speciala, dupa care se se póta retrimitre plicul nedeschis in cas de a nu fi premiat;

f) Comisiunea pentru censurarea compositiunilor trimise, la concurs va supune comitetului societatii parerea sa in scris asupra calitatii compositiunilor trimise éra Comitetul va procede imediat la distribuirea premiilor defipte;

g) Compositorii respectivi se invoese la aceea, ca societatea „Armonia“, se publice compositiunile premiate in colectiunea sa Armonia si se le eacute in public fara óre-care desdaunare deosebita.

h) P. T. compositorii sunt rugati a trimite opurile lor pana intr'a 30. Septemvre 1885. st. v. direct la subsemnatul president al societatii.

Decisiunea Comitetului privitoria la premiarea compositiunilor trimise la concurs, se va publica cu finea lui Decemvre a. e.

Cernautiu, 12/24. Maiu 1885.

Comitetul societatii „Armonia.“

Cavaleriu Leon de Goian, m. p.
Eugeniu Mesiederu, m. p.

Feliurimi.

Curiositate pedepsita. O istorióra fórte interesanta circuleaza prin tóte diuarele lumii. Este vorba de fostul ambasador persian cu numele Mirza-Abu Hassan.

Cand acesta sosi la Paris, fu urmarit pe tot pasul de o multime de curiosi, carii alergau dupa densul, séu se opreau pe strada, cand se apropria el, pentru ai puté vedea si admira frumós'a si bogat'a lui inbracaminte orientala.

Intr'o di, cand venea dela o preumblare, afla in salonul seu de asteptare o multime de dame din cercurile mai inalte a le Parisului, inbracate tóte in toalete fórte elegante, dar nu tóte intru asemenea de frumóse.

Frapat de atata glóta de muere, indruma pre

talmaciul seu, se intrebe damele ce voesc dela densul? Talmaciul ii taleui apoi curiositatea damelor care venisera numai pentru de al vedé pre densul si inbracamintea lui.

Ambasadorul Persiei se supera, ca a devenit object al curiositatii neinfranate, si fiind ca dupa datinile si ideile orientalilor, purtarea damelor nu era la loc, se hotari a 'si resbuna si inca pe o cale fórte sióda.

Asia facu, ca cum ar fi incantat de frumsetia damelor de fatia; tienu talmaciului o vorbire mai lunga cu glas inalt si acompaniata de gesticulari infocate, aratand cand si cand cu degetul spre atare dama, in mod fórte batatoriu la ochi, dupa aceea se retrase in despartiamanturile sale.

Damele erau fórte curióse se scie ce a vorbit ambasadorul? Cu deosebire o dama mai inaintata in etate carea in se tienea pre sine de cea mai frumós'a nu se putu rebda de a nu indrepta catra talmaciu intrebarea ca ce opiniune are ambasadorul despre damele de fatia?

— Dómna! — dise talmaciul — nu indrasnesc a ti-o spune!

— Dar cand eu te rog!

— E cu neputintia dómna!

— Dar domneata vedi ca tóte ne topim de curiositate, fie 'ti mila!

— Bine! déca dumneata o doresci cu tot pretiul, fie! Exelentia sa a tacsat frumsetia damelor!

— A tacsat frumsetia nóstra? cum asia??

— Dupa datina din Persia; socotita frumsetia fie-carei dame in bani!

— Ah! acésta e fórte interesant. La cat a pretiuit pre amic'a mea de din cócea?

— La o mie de napoleondori!

— Si dam'a acésta de aici?

— La cinci sute de napoleondori!

— Si dam'a cealalta cu perul cel bogat?

— La trei sute!

— Dar pre domisióra aceea cu ochi negri?

— Ear la trei sute!

— Si dam'a cealalta cu umbrariul din Chiaa?

— La cincidieci de napoleondori!

— Si aflat-am si eu loc in tarifa Exelentiei sale?

— Da — adeca — me rog de ertare, dise talmaciul confus.

— No, spune-o numai! 'l roga dam'a cu intetire.

— Cand a sosit randul la Dia a dis Exelentia sa, ca . . .

— Vorbesc rogate! striga dam'a iritata.

— Exelentia sa a dis, ca in Francia nua esista asia ban mic, cu care s'ar puté asemenea valórea frumsetiei Diale!

— Ah, ah, — gangavi dam'a — acésta totusi e . . .

Dar se mergem scumpele mele! dise ea catra amicele ei.

— A fost peccat, se venim noi la barbarul acesta! . . .

O epistóla a lui Victor Hugo adresata marlei cancelar german, principelui Bismark, cu ocaziunea serbarei dilei nascerei a sieptediecea a cestui din urma. Epistóla suna astfel — se întielege lasand afara din ea, ce nu este de interes public:

„Gigantul adresédia salutarile sale la gigant, inimicul la inimic, amicul la amic! Te urdesc din tóta inim'a, pentru ca tu ai injosit Frantia. Te inbesc, pentru ca eu sunt mai mare de cat tine!

„Tu taceai, cand borele iti anuntiau a opt-diecea aniversare a nasterei mele!

„Eu vorbesc caci pendula . . . ce sta pe mé'sa ta de lucru, refusa de a suna intrarea ta in al 70-lea an.

"Eu de 80, tu de 70 de ani! Eu 8, tu 7, si la spatele noastre sta omenirea intraga ca o nula! Noi amendoi ne-am intieles si istoria va fi la capetul ei.

"Tu esti corpul eu sunt sufletul! Tu esti norul eu sunt fulgerul! Tu esti puterea eu sunt gloria!

"Cine e mai mare? Invingatorul sau invinsul? Nici unul din amandoi! Poetul este mare, pentru ca este invingatorul celor doi! El este care face pe omenii cei mari si renumele lor. Cei ce si fac singuri gloria, n'o au de cat in aparenta!

"Dar tu esti mare, caci nu te temi de frica. Eu poet, iti intind man'a, tie mare om!

"Francia tremura! Germania tremura. Europa tremura! tot tremura! Lumea tota tremura. si numai noi singuri si mari stam izolati!

"Cu toate acestea daca am fi fost intielesi pacea eterna ar fi fost asigurata."

Noutati.

Avis Comoara interesantului roman de Joan Wachenhusen, se va continua in numarul viitoriu.

Transferare. Dl Marcu Barbu telegrafist, este transferat cu 1 Iuliu n. in asemenea calitate dela Timisióra la Budapesta. Numitul domu a fost nainte cu 4 ani ales si de casarii al Alumneului roman din Timisi'ra, si ca acare a facut mari si frumoase servitii institutului numit. Nu putem decat se regretam indepartarea dsale din Timisióra, unde

si altcum nu ne pre inpedecam in — inteligentia. Dl Barbu face parte si din directiunea institutului nou de credit "Timisiana".

† **Necrolog.** Georgiu Ábrányi cu numele original Avramutiu scrietoriu la sedria orfanala a comitatului Timisiu, a reposit septamana trecuta in etate de 33 de ani lasand in doliu veduva si un baet mic, — si ducand cu sine nu pecat greu, comis in contra neamului seu! Dumnedieu se i-l erte, si se-i faca usióra tierin'a de pe mormant!

Burs'a de Budapesta.

(in 11 Juniu 1885.)

Renta de aur ung. libera de dare 6%	94 10
Renta de aur ung. lib ra de dare 4%	98 60
Renta de chartia ung. 5%	92 80
Obligatiunile imprumutului dumului de fer ung. in argint 5%	146 75
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (I. emiss. 1869) 5%	98.—
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (II. emiss 1878) 5%	123.—
Obligatiunile de stat din 1876 de la drumul de fer orient. ung. in aur 5%	108.—
Obligatiunile rurale ungare 5%	102 50
Obligatiunile rurale ungare din 1868 cu clausula de sortire 5%	102 75
Obligatiunile rurale timisiane 5%	101 50
Obligatiunile rurale timisiane d. 1867 cu clausula de sortire 5%	101 50
Obligatiunile rurale transilvane 5%	101 25
Obligatiunile rurale croato-slavone 5%	101.—
Obligatiunile ung. pentru rescumperarea diecimii de vin 5%	97 50

Inprumutul de loteria ung	116—
Loteria pentru regularea fisei si a Segediului	119.—
Renta de papir austriaca	82 50
Renta de argint	83.—
Renta de aur	108 —
Lozele statului din anul 1860	138 75
Banca austro-ung.	860.—
Banca de credit gen. ung.	287 25
Argint	—
Galbini cesaro reg. de valuta	5 85
Galbini austro ung. de cate 8 fl. v. a.	9 85
100 marce in bancnote imp. germ.	60 95
London	124 35

Preturile bucatelor

in Timisióra, dupa cate o maja metrica
In 11 Juniu n. 1885

Graul, 73 de chilogram.	7 fl. 15 cr. — 7 fl. 20 cr.
" 74 " "	7 " 40 " — 7 " 50 "
" 75 " "	7 " 60 " — 7 " 70 "
" 76 " "	7 " 90 " — 8 " — "
" 77 " "	— " — " — " — "
Secara	6 " 40 " — 6 " 50 "
Orzul	6 " 10 " — 6 " 40 "
Ovesul	6 " — " — 6 " 10 "
Cucuruzul	5 " 60 " — 5 " 70 "
Rapitia o maja metrica	— " — " — " — "

Loteria.

Tragerea efectuita in 6 Juniu n. 1885.

Praga:	53	60	25	90	72
Budapesta:	81	82	57	74	9.

Proprietariu, editor si redactor responsiabil :
Teodor V. Pacatian.

Mersul trenurilor calei ferate de stat austro-ungare.

(In valoare de la 1. Juniu 1885.)

Viena—Budapesta—Orsióva—Vercioróva						Vercioróva—Orsióva—Budapesta—Viena						Timisióra—Bazias																
Kilom.	Statiunele	Tren. Expr. N. 3 cl. per. n. 15		Tr. d. N. 1 per. n. 17		Kilom.	Statiunele	T. Exp. Or. cl. per. n. 18 N. 2		Tr. d. N. 2 cl. I—III el. I—II		Kilom.	tatiunele	Tr. de pers. el. I—III		T. mixt el. I—III		T. mixt el. I—III										
		ore m.	ore m.	ore m.	ore m.			ore m.	ore m.	ore m.	ore m.			ore m.	ore m.	ore m.	ore m.	ore m.	ore m.	ore m.	ore m.							
—	Vien'a pleca	11	20	8	—	4	30	9	25	—	Vercioróva . . . pl.	12	04	3	50	6	2	—	Timisióra [sos] pl.	5	45	4	50	8	20			
278	Budapesta sosese	6	9	1	44	5	27	10	10	3	25	6	10	4	20	7	05	—	34 Voitek	6	6	6	2	10	47			
—	Budapesta . . . pl.	6	20	—	—	6	15	10	40	7	40	25	Baile Erbulane . . .	12	44	5	55	7	56	—	75 Versietiu	7	64	7	40	1	54	
350	Czegled sos.	—	—	—	—	8	34	12	04	9	35	29	Mehadia	—	—	5	8	—	—	95 Jasenov'a	8	38	8	50	4	26		
—	Czegled pl.	—	—	—	—	8	38	11	23	9	50	57	Porta orient.	—	—	6	21	8	50	Tr. o. N. 14	—	—	—	—	—	—		
468	Szegedin pl.	10	36	—	—	12	44	2	2	1	23	96	Caransebesiu . . . sos.	—	—	7	32	9	52	el. I—III	Tr. o. N. 14	3	6.	45 m.	el. I—III	—	—	
580	Timisióra [Jos.] sos.	1	6	—	—	4	12	4	50	4	20	135	Caransebesiu . . . pl.	—	—	7	37	9	45	3	6.	23 m.	2	6.	40 m.	—	—	
—	Tr. o. N. 33 cl. I—III	—	—	—	—	Tr. m. N. 71 cl. I—III	—	—	—	—	—	194	Lugosiu	—	—	8	33	10	41	5	6.	— m.	4	—	14 "	—	—	
—	Tr. o. N. 33 cl. I—III	—	—	—	—	Tr. m. N. 71 cl. I—III	—	—	—	—	—	—	Timisióra [Jos.] sos.	5	16	10	4	11	37	8	6.	— m.	4	—	14 "	—	—	
—	Timisióra pl.	12	24	10	5	3	50	4	43	4	40	—	Tr. de pers. N16 el. I—III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
640	Lugosiu pl.	—	—	11	43	8	40	6	11	3	04	—	Timisióra pl.	3	52	10	12	12	15	9	6.	53 m.	—	—	—	—	—	—
679	Caransebesiu . . . sos.	—	—	—	—	10	37	7	6	7	19	—	Szegedin pl.	6	57	1	50	2	39	1	—	58 "	—	—	—	—	—	
—	Caransebesiu . . . pl.	—	—	—	—	5	30	7	9	7	34	307	Czegled sos.	—	—	4	58	4	58	5	—	43 "	—	—	—	—	—	
718	Porta orient. . . . pl.	—	—	—	—	8	52	8	12	9	2	424	—	—	—	5	10	4	58	6	—	7 "	—	—	—	—	—	
746	Mehadia pl.	—	—	—	—	10	35	—	—	9	54	—	Czegled pl.	—	—	5	10	4	58	6	—	7 "	—	—	—	—	—	
750	Baile Ereulane . pl.	5	41	—	—	10	52	9	41	9	41	497	—	—	—	2	6	25	8	—	7 "	—	—	—	—	—		
767	Orsióva pl.	5	50	—	—	11	48	10	07	10	07	—	Budapesta pl.	10	31	6	50	7	—	9	—	—	—	—	—	—	—	
774	Vercioróva sos.	6	01	—	—	—	—	—	—	10	28	10	28	774	Vien'a sos.	3	36	9	20	12	—	6	—	12 "	—	—	—	—

*] Acest tren express spre Orient merge numai Marti'a si Sam z'at'a

**] Acest tren express merge numai Mercuri- Joi- si Dumineca- Luni

Voitek—Bocsi'a				Valkány—Perjamos				Jasenova—Oravitia—Anina			
Kilom.	Statiunele	Tren mixt el. I—III	Tren mixt el. I—III	Kilom.	Statiunele	Tren mixt el. I—III	Tren mixt el. I—III	Kilom.	Statiunele	Tren mixt el. I—III	Tren mixt el. I—III
—	Voitek pleca	7 20 dim.	6 10 dim.	—	Valkány pleca	2 35 dim.	—	—	Jasenov'a pleca	8 15 dim.	8 45 sera
47	Bocsi'a mont. . . sos	10 16 "	8 16 sera	44	Perjamos sos	4 45 "	—	—	Oravitia sos	11 45 "	10 45 "
—	Bocsi'a — Voitek	—	—	—	Perjamos — Val-kány	—	—	—	Anina sos	3 23 d. a.	—
—	Bocsi'a montana pleca	4 — "	5 — dim.	—	Perjamos pleca	—	10 30 dim.	—	Anina — Oravitia —	—	—
47	Voitek sos	6 20 "	7 46 sera	44	Valkány sos	—	12 36 "	—	Jasenova	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Anina pleca	—	11 15 dim.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Oravitia pleca	3 20 dim.	3 30 d. m.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jasenov'a sos	4 46 "	5 27 sera

Arad—Timisióra				Timisióra—Arad			
Statiunele	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane	Statiunele	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren omnibus
Arad	8 25	6 —	12 30	Timisióra	6 07	12 25	5 —
Aradul-nou	8 36	6 26	12 54	Mercizfalva	6 40	1 16	5 56
Nemet-Ságh	8 54	6 51	1 19	Orezifalva	6 51	1 34	6 16
Ving'a	9 13	7 28	1 50	Ving'a	7 08	2 04	6 50
Orezifalva	9 25	7 49	2 12	Nemet-Ságh	7 20	2 25	7 11
Mercizfalva	9 36	8 09	2 30	Aradul-nou	7 40	2 54	7 44
Timisióra	10 32	8 58	3 15	Arad	7 50	3 10	8 —

Nota: Numerii cursivi insemneza orele de noapte, adoca dela 6 ore sera pana la 6 ore dim. — Tr. acc. — tren accelerat. Tr. d. Pers. — tren de persoane. Tr. ra. — tren mixt. Tr. o. tren omnibus. cl. clasa. o. — ora m. — minuta. Kilom. — distantia in kilometri.

Nutreceti cu vederea.

Cele mai bune si mai perfectionate masine de cusut sunt cele **originale numite Singer**

pre care le recomanda chiar si numarul exemplarelor vandute din ele, care trece peste siese milioane.

Masinele aceste au fost laudate la tote espositiunile din Paris, Viena, Philadelphia etc. unde au fost si decorate, ear in timpul mai nou in Amsterdam li s'a dat diploma de onore.

Se vind si pe rate pe langa solvirea unei sume bagatele de 1 ft la septamana.

Instruare fundamentala se da gratis.

C. Neidlinger.

Timisióra strada Hunyadi Nr. 64.

Emanuel Solymos

in Timisióra.

Si recomanda masinele de trierat cu abure, constructiunea

Clayton & Schuttleworth.

Masine de trierat cu caii, cu, si fara ciur de venturat, constructiuni de **Clayton & Schuttlewoth, Hofherr, Nicolson, Groszmann & Rauschenbach, Epple;** cu pretiurile originale de fabrica, si sub condituni de platire forte favorabile.

Mai departe: plugari cu doua si trei fere, grape, greble de fen, ciururi, trieruri, masine de semanat, masini pentru despoerea cucurudiului, oleu pentru masine, curele la masine etc. etc.

Depositul prim vienez de haine barbatesci

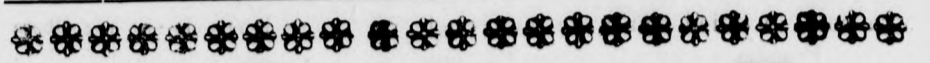
Timisióra, cetate, strada Hunyadi Nr. 64
conducatoriu

DI. Louis B. Goldner

recomanda tot soiul de haine pentru barbati si baeti, fasonul cel mai nou vienez.

Pretiuri eftine, servitiu solid.

Se gatesc haine si la comanda, din stofele cele mai fine engleze, frantiuzesci si dela Brünn.

Totdeuna

var hidraulic si cement próspet.

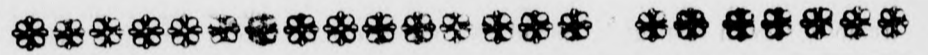
Cement roman, in cualitale asemenea cementului dela Kufstein.

Var alb stemperat si nestemperat

cu pretiurile cele mai moderate

se capeta la **MAX WEISS**

negustoriu de lemne pentru munca, in Timisióra, suburbiul Josefstadt.

La

SOLYMOS si HAMBURGER

in Timisióra

se capata lemne de munca in tota form'a si marimea, precum

scanduri, grindii, sindila, stelpi,

fournire americane, var din cuptórele renumite dela Lalesintiu.

Pretiurile cele mai moderate.

T I P O G R A F I A

lui

Emil Hössler.

Timisióra, cetate, strada Zápolya, cas'a Mocsonyi

provediuta cu o cantitate mare de litere de tot soiul si cu masini de cea mai noua constructiune póte produce in timp scurt, in mod elegant, si cu un pretiu de tot eftin ori ce tiparituri,

cum sunt:

journal, brosiure, opuri, protocóle pentru comercianti etc.

Deposit mare de papir si cuverte.

Se capata la moment protocóle in ori ce forma si marime, precum si tiparituri comunale, bisericesci, advocatiale judecatoresci etc.

Ca tipariul lui Emil Hössler in Timisióra.